

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 6. Vtrum humana natura fuerit assumpta mediante gratia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ad unionem inter se: tum, quia sui unionem non constituent compositum subsistens; tum, quia non habebunt complementum intrinsecum, quod illis est magis intimum, quam unio inter se. Quod confirmatur; quia sicuti natura ut possit operari, debet intelligi esse non solum existens, sed etiam subsistens, ipsaq; subsistentia intelligitur ut prior operatione, tamquam intima & necessaria conditio causae efficientis; ita anima & corpus ut possint inter se congruè uniri ad constituendum hominem, debent intelligi habere suas partiales subsistentias, vel id quod illarum vicem supplet.

2. Obie.
Sio.

Soluitur.

Dices Secundò, D. Thomas art. 4. ad 3. dicit, quòd caro prius necessariò intelligatur uniri animae quam Verbo, quod est perfectè contra hanc sententiã. Respondeo; D. Thomas agit de unione personali, id est, qua intelligitur constitui persona in natura rationali: non tamen negat, quin unione, quã constituitur hypostasis in genere, caro prius uniat Verbo, quam animae. Nam caro unita Verbo, antequam animetur, non constituit personam; sed hypostasim imperfectam.

DVBIVM. III.

Virum Spiritus prius naturã uniat Verbo, quam Anima?

11 **R**espondeo, Non prius, sed omninò simul naturã. Ratio est, quia anima & spiritus non sunt duæ res, sed vna simplex substantia, quæ dicitur anima, quatenus est fons virium inferiorum; spiritus autem, quatenus est fons intelligentiæ.

DVBIVM IV.

Virum præter unionem quã partes sunt coniuncta Verbo, sit aliqua unio per quã immediatè ipsa Natura Humana Verbo copuletur?

12
Negatur.

Respondeo breuiter: Qui imaginantur, totum esse quiddam tertium reipã distinctum à partibus simul sumptis; etiam ponunt distinctam quandam unionem, quã ipsum per se immediatè Verbo uniat. Sed quia hoc fundamentum omninò à veritate alienum videtur, censemus etiam non esse distinctam realiter unionem totius cum Verbo, ab unionibus partium cum Verbo. Sed sicut totum constat ex partibus, nihilque est aliud quàm partes unitæ substantialiter; ita unio totius constat ex unionibus partium, tamquam partibus suis; nihilque est aliud, quàm uniones partiales unitæ: dum enim anima & corpus Christi uniebantur in resurrectione, etiam uniebantur istæ partiales uniones, & coibant in vnam integram & completam unionem, qua humanitas per se primò & immediatè uniebatur Verbo. Similiter in conceptione. Vnde patet uniones partiales aliter se habere, quando sunt separatae, aliter quando unite. Sicuti anima & corpus, aliter se habent separata, aliter iuncta; dum enim iunguntur, accipiunt modum quandam unionis, per quem coalescunt in vnam naturam: sic dum hæ uniones iunguntur inter se tamquam extrema quædam, etiam accipiunt quandam unionem & modificationem, per quam coalescunt in vnam perfectam & completam unionem hypostaticam. Et iuxta hunc modum intellige quod habet Durandus in 3. dist. 2. quæst. 2. num. 12. in assumptione non

Quomodo uniones partium sunt unio sociata.

Durandus explicat. ibi.

fuisse ordinem, sed simul naturã totum assumptum & partes: Quia, inquit, nec fuit ordo ex parte assumptionis, ut qua vnica fuerit; nec ex parte assumptorum, quia id quod per se primò assumptum est, est natura humana, qua est vnica; & partes eius non sunt assumptæ, nisi quatenus inter se vnite; quomodo non distinguuntur à natura humana. Hæc enim intelligenda sunt de unione & assumptione completa resultante ex unionibus partialibus; per hanc enim simul naturã unitum est totum, & partes existentes in toto. Si autem loquamur de unione generatim, ut comprehendit completam & incompletam, sic datur ordo natura inter illas.

DVBIVM V.

Virum prius naturã assumpta sit Substantia Anima & Corporis à Verbo, quam intelligatur informari suis accidentibus?

13 **R**espondeo & Dico Primò, Verbum prius naturã censetur uniri animæ & corpori, & toti humanitati, quàm qualitates, quæ eodem temporis momèto oriuntur vel inferuntur, informant. V.g. anima prius naturã cõsetur vnita Verbo, quàm habere potentias naturales intellectum & voluntatem, aut habitus naturales, vel supernaturales. Ratio est, quia prius naturã res quæque intelligitur subsistens, quàm affecta proprietatibus: tum, quia subsistentia est modus substantialis magis intrinsecus, quàm proprietates & qualitates realiter distinctæ à substantiã: tum, quia subsistentia requiritur ut ipsa substantia conuenienter accipiat & sustentet proprietates: quod enim aliud sustentat & terminat, debet supponi iam terminatum, & subsistens. Hinc fit ut Verbum suppleas hanc subsistentiam, intelligatur prius naturã unitum.

13 Affirmatur quoad accidentia que simul cum anima vel corpore oriuntur.

Dico Secundò, Verbum non vnitur prius quàm accidentia informant quæ tempore antecedunt, ut sunt dispositiones materiæ, si quæ tales sunt. Hinc fit ut Verbum prius uniatur materiæ, quàm ipsa accidentia intelligatur vltimò completa, atque adeò prius quàm dispositio sit consummata; non tamen prius, quàm ipsa accidentia absolute infint. Aduerte tamen, Verbum uniri magis intimè quàm vllum accidens, & si naturam unionis spectes, magis insolubiliter. Quòd enim unio Verbi cum particulis materiæ dissoluatur euanescentibus accidentibus, prouenit non ex naturã unionis, quasi hæc pendeat ab accidentibus, sed ex diuinã ordinatione: nam accidentia illa tantum faciunt ad congruentiam assumptionis, non autem sunt necessaria ad naturam unionis.

14 Negatur quoad accidentia que tempore procedunt.

ARTICVLVS VI.

Virum Humana Natura fuerit assumpta mediante Gratia?

15 **R**espondetur; Non esse assumptam mediante gratiã habituali: neque etiam mediante gratiã unionis; si hæc accipiatur pro ipsa persona Verbi: sed est assumpta mediante gratiã Dei voluntate, non tamquam per medium, sed tamquam per causam efficientem. Notandum est; non solum gratiam habitualẽ, & ipsum

15 Gratia hic variè accipitur.

& ipsum esse personale Verbi, & gratuitam Dei voluntatem dici gratiam; sed etiam modum illum supernaturalem naturæ humanæ, secundum quem, ipsa dicitur inexistere Verbo; qui modus etiam vocatur gratia vnionis, vt supra dictum est quæst. 2. art. 10. Et si de hoc modo loquamur, humanitas est assumpta & vnita Verbo, mediante

gratia; quia mediante illo modo vnionis, qui est summa quædam gratia collata isti humanitati. Sicut si quis diceret scientiam copulari animæ, mediante inhærentiâ; & formam copulari materie, mediante informatione. Neque hoc D. Thomas negasset; sed loquitur de medio extrinseco. Sed de his plura infra.

Q V Æ S T I O S E P T I M A.

De Gratia Christi prout est singularis homo.

In Tredecim Articulos diuisa.

HActenus disputatum est de essentia vnionis hypostaticæ; nunc incipit tractare de ijs quæ hanc vnionem sequuntur; tum ex parte Verbi, vt sunt gratia, scientia & potentia: tum, ex parte humanæ naturæ; vt sunt defectus. Quæ omnia D. Thomas generatim vocat co-assumpta; quia secundario & per ipsam naturam assumpta sunt.

ARTICVLVS I.

Vtrum in anima Christi fuerit Gratia habitualis?

Respondetur affirmatiue. Notandum est, quosdam Doctores olim sensisse in Christo non fuisse vllam gratiam creatam, eò quod per incretam esset infinite gratus; vnde illam fore superuacaneam, vt refert Paludanus in 3. dist. 13. quæst. 2.

Respondeo & Dico Primò, Præter vnionem hypostaticam, quæ aliquod creatum erat, in anima Christi fuisse veram gratiam creatam sanctificantem. Videtur fide tenendum; estque communis sententia Doctorum in 3. dist. 13.

Probatur Primò ex Scripturis. Ioan. 1. v. 14. Vidimus gloriam eius, & gloriam quasi vnigeniti à Patre, plenum gratia & veritatis. Vbi notandum, Erasmus & Caietanum hæc verba, (plenum gratia & veritatis) coniungere cum sequentibus, hoc sensu: Plenus gratiæ & veritatis Ioannes testatur. Ratio est, quia Græcè est nominatiuus πλήρης, non accusatiuus πληρῆ. Sed hæc expositio est contra omnes Patres, & perpetuum Ecclesiæ sensum; & contra distinctionem omnium Codicum Græcorum, in quibus post Veritatis, est punctum; & contra consequentiam textus: Nam statim vers. 16. subditur: De plenitudine eius, omnes accepimus. Et infra vers. 17. Veritas per IESVM Christum facta est. Nec refert quod in textu Græco sit πλήρης, id est, plenus; quia in multis Codicibus habetur in accusatiuo, vel notatur in margine. Quod si legamus in nominatiuo, illa verba, Vidimus gloriam eius &c. erunt legenda per parenthesin, & πλήρης constructur cum λέγει.

Lucæ 1. vers. 35. Quod ex te nascetur sanctum, vocabitur Filius Dei. In quem locum Bernardus homil. 4. super Missus est: Singulariter sanctum fuit, quod Virgo concepit, & per Spiritus sanctificationem, & per Verbi assumptionem.

Item plurimis locis Christus dicitur vnctus Spiritu sancto. Isaia 61. v. 1. & Lucæ 4. v. 18. Spiritus Domini super me, propter quod vnxit me, euangelizare pauperibus misit me. Actorum c. 10. vers. 38. Quomodo vnxit eum Deus Spiritu sancto & virtute. Daniel. 9. vers. 24. Et vngetur Sanctus Sanctorum. Atqui hæc vnctio, etsi principaliter facta sit per vnionem hypostaticam, etiam facta est per gratiam sanctificantem, vt docet Athanasius serm. 2. contra Arianos sub finem. Basilii in Psal. 44. in illud: Propterea vnxit te Deus. Cyrillus in epist. Ad vitam solitariam agentes. Et Hieron. in c. 61. Isaia. Item Isaia 11. vers. 2. Requiescet super eum Spiritus Domini &c. vbi signatur Spiritus sanctus, cum omnibus suis charismatibus, Christi humanitati conferendus, vt docent Cyrillus in hunc locum, Gregorius lib. 29. Moralium cap. 30. & Bernardus serm. 16. in Cantica.

Probatur Secundò Ratione. Prima, Quia anima illa fuit Verbo coniunctissima: ergo maxime ab illo omnis gratiæ influxum recepit. Secunda, Quia oportebat vt anima illa vnita Verbo hypostaticè, etiam perfectissimè eidem vniretur per cognitionem & amorem; ne tanti beneficii esset ignara, aut ingrata: atqui hæc vnio naturâ suâ postulat fieri per dona supernaturalia gratiæ. Tertia, Quia ab eius humanitate, tamquam à fonte omnis gratia in nos deriuari debebat, iuxta illud Ioan. 1. De plenitudine eius omnes accepimus. Quarta, Gratia est summa quædam animæ perfectio, & principium naturale operum supernaturalium virtutum; ergo cum anima Christi fuerit huius capax, non est cur ei negetur. Dices: sufficiebat gratia vnionis. Respondeo, Minime sufficisse; quia gratia vnionis nõ perficiebat animæ vires ad suas operationes; nec reddebat illas fortiores aut vegetiores quàm si non adfuisset; sed solum sustentabat illam naturam, nullum influxum realem aut cooperationem præbens ad eius functiones. Vnde oportebat illam naturâ donis creatis perfici & corroborari ad functiones supernaturales.

Dico Secundò, Hæc gratia, fuit non tantum quid transiens, sed donum quoddam permanens in animâ Christi, & habitus supernaturalis. Est ita certum, vt contrarium sit erroneum: & patet ex testimonijs & rationibus allatis. De quo plura Tract. de Gratia, 1. 2. quæst. 113. art. 2. dub. 1. vbi ostensum est iustificationem fieri per infusionem donorum supernaturalium; scilicet gratiæ & charitatis, vt ait Concil. Tridentinum sess. 6. cap. 7. & can. 11. vbi necessario intelliguntur dona

Fuit in Christo gratia creatæ sanctificans.

Ex Scripturis.

Erasmus & Caiet. male explicant locum Ioan. 1.

Dicitur sanctus.

Vnctus Spiritu sancto.

Quatuor Rationes.

Gratia est summa anima perfectio.

Hæc gratia est quid permanens.